

Vår saksbehandler
Bente Lerbøl Modin, tlf. 33412606

Dokument dato
30.05.2006
Deres dato
«REFDATO»

Vår referanse
2006/3615/MOBE
Deres referanse
«REF»

Arkivkode
323.3

«MOTTAKERNAVN»
«KONTAKT»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»
«UTLANDSADRESSE»

Boligalarmanlegg

Innledning

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) registrerer at boligalarmanlegg (innbrudd, brann og vann) med tilknytning til vektertjeneste øker i omfang. Noen kommunale brannvesen tilbyr nå tjenester knyttet til slike anlegg, og med bakgrunn i den senere tids hendelser og henvendelser til DSB finner vi grunn til å klarlegge brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifters rammer i forhold til hva som er lovpålagte oppgaver og hva som evt. må reguleres i privatrettslige avtaler.

Bakgrunn

Et automatisk brannalarmanlegg er et teknisk tiltak som skal gi tidlig varsel for å redusere rømningstid. Særlig i forhold til brann i særskilte brannobjekter der brann kan medføre tap av mange liv. Eier og bruker av et særskilt brannobjekt har til enhver tid ansvaret for at et automatisk brannalarmanlegg fungerer etter intensjonen. Gjennom krav til systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i internkontrollforskriften, og de organisatoriske kravene i forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn, skal eier og bruker bl.a. sørge for nødvendig vedlikehold av anlegget som skal dokumenteres. I enkelte særskilte brannobjekter der brann kan føre til tap av mange menneskeliv, for eksempel i sykehjem og sykehus, sikrer direkte varsel til brannvesen tidlig utrykning parallelt med tidlig lokalt varsel. Det er også krav til maksimal innsatstid for slike objekter.

De senere år har i tillegg utviklingen vært å la eldre og pleietrengende bo enten i egne boliger eller i omsorgsboliger. Det vil også i disse objektene, særlig i omsorgsboliger, ofte være et tilsvarende behov for rask utrykning og direktevarsel til brannvesenet.

Det er videre blitt en trend at boligeiere finner det formålstjenlig å installere tyveri- og innbruddsvarslingsanlegg med påheng av røykdetektorer, og gjerne med vektertjenester tilknyttet alarmabonnementet. Økningen i antallet tilbydere av slike boligalarmanlegg med utrykning fra vaktelskap, og den store økningen i kjøp av denne tjenesten, har avdekket en rekke utfordringer, som:

- Skal nødalarmeringssentralene alltid utalarmere på meldinger fra vaktelskapene om at det er utløst en automatisk brannalarm hos en kunde?
- Må brannvesenet rykke ut ved utløst alarm fra boligalarmanlegg?
- Hvem skal dekke kostnadene ved utrykninger?
- Hvordan sikre særskilt behov for rask utrykning til for eksempel omsorgsboliger?
- Hva bør avtalereguleres?

Postadresse
Direktoratet for
samfunnssikkerhet og beredskap
Hovedkontor
Postboks 2014
3103 Tønsberg

Kontoradresse
Rambergveien 9
3115 Tønsberg
E-post
postmottak@dsb.no

Telefon
33 41 25 00
Internett
www.dsb.no

Telefaks
33 31 06 60

Org.nr.
974 760 983
Hovedkontoradresse
Rambergveien 9
3115 Tønsberg

Regelverk

Brann- og eksplosjonsvernloven sier i § 11 e) at brannvesenet skal være innsatsstyrke ved brann. Brann- og eksplosjonsvernloven sier videre i § 16, 2 ledd at nødalarmeringssentralen skal bemannes, utrustes og opereres slik at den til enhver tid fyller behovet for mottak og registrering av nødmeldinger, alarmering av mannskaper og kommunikasjon med innsatsstyrkene og den som melder ulykken.

Dimensjoneringsforskriften § 4-5 om mottak av nødmelding sier i første ledd at nødalarmeringssentralen skal kunne ta i mot meldinger om brann og iverksette nødvendige tiltak, og videre i andre ledd at meldingen skal bli forsvarlig mottatt, registrert og fulgt opp.

Det fremgår av dimensjoneringsforskriften § 4-6 at nødalarmeringssentralen er ansvarlig for alarmering og utkalling av tilstrekkelig innsatsstyrke og overordnet vakt.

Forebyggendeforskriften § 2-5 krever at eier av bolig skal sørge for at boligen er utstyrt med minst en godkjent røykvarsler, plassert slik at den høres tydelig på alle soverommene når dører er lukket.

Verken brann- og eksplosjonsvernloven eller dimensjoneringsforskriften regulerer en adgang til å kreve dekning av kostnader ved pliktige utrykninger.

Vurdering

Utalarmering av brannvesen skal bare gjøres av nødalarmeringssentralen og nødalarmeringssentralen må til enhver tid ha oversikt over brannvesenets disposisjoner. All utalarmering og utkalling av tilstrekkelig innsatsstyrke, etablering av samband med innsatsstyrke og overordnet vakt, samt det å bistå brannvesenet under innsats, er oppgaver som er tillagt nødalarmeringssentralen.

Nødalarmeringssentralen skal alltid utalarmere brannvesenets innsatsstyrker ved melding om brann og andre ulykker. Nødalarmeringssentralens utalarmering av brannvesenet gjøres i henhold til de avtaler som gjelder for den aktuelle bygning. Brannvesenet/kommunen vil således ha interesse av å regulere i avtale de forhold som må avklares med vaktsselskaper som tilbyr boligalarmanlegg med tilknytning til vaktsselskap. Utrykning til utløste boligalarmanlegg må derfor reguleres i privatrettslig avtale der alle berørte parter er kjent med omfanget av avtalen. En slik avtale mellom vaktsselskap og det enkelte brannvesen bør, i forståelse og avklart med nødalarmeringssentralen, avklare tjenestens omfang og dekning av brannvesenets kostnader.

Avtaler om utalarmering bør inneholde nødalarmeringssentralens plikter, prosedyrer, fullmakter, osv. ifht. det enkelte brannvesen/kommune. Nødalarmeringssentralen må til enhver tid være oppdatert ifht. de gjeldende rutiner/instruksjoner for utalarmering av det enkelte brannvesen.

Brannvesenet bør også i avtale med de enkelte vaktsselskaper og nødalarmeringssentralen regulere hva brannvesenet skal rykke ut på og hvilke organisatoriske rutiner/vaktrutiner som ligger til grunn for at brannvesenet rykker ut. Dette må være kjent av alle berørte parter. Avtalen bør også regulere om det skal være gebyrer ved unødig utrykning og størrelsen på et slikt gebyr.

Røykvarsler skal sikre tidlig lokalt varsel og gi nok tid til at de som oppholder seg i boligen kommer seg ut ved brann. FG's regelverk for boligalarmanlegg (innbrudd, brann og vann) er under revisjon. DSB følger arbeidet med sikte på at forebyggendeforskriftens krav til livreddende varsling, herunder krav til

vedlikehold av anlegget, vil være ivaretatt også for boligalarmanlegg. Boligalarmanlegg med direkte varsling til vaktsselskap, og evt. med utrykning fra enten vektertjeneste eller brannvesen, vil være en tjeneste man kan betale for som sikrer at noen ser etter verdier når eier/bruker ikke er tilstede i boligen.

En melding fra vaktsselskap til nødalarmeringssentral om utløst brannalarm i privat bolig er i seg selv ikke en verifikasjon på at det har oppstått en brann. Dersom vaktsselskap og alarmkunder vil være sikret en tjeneste som medfører utrykning fra et brannvesen ved automatisk utløst brannalarm i bolig, må dette avklares gjennom en privatrettslig avtale i det en slik tjeneste ikke anses å være en lovpålagt oppgave slik det følger av brann- og eksplosjonsvernloven § 11e) om at brannvesenet skal være innsatsstyrke ved brann.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Enhet for Brann og redning

Hans Kristian Madsen
avdelingsleder

Bente Larbøl Modin
rådgiver

Kopi til:

Servicebedriftenes Landsforening (SBL)	Pb 5473	0305	Oslo
Finansnæringens Hovedorganisasjon	Postboks 2473 Solli	0202	OSLO
Politidirektoratet	Postboks 8051 dep	0031	Oslo
Sosial- og helsedirektoratet	Postboks 8054 Dep.	0031	Oslo

